

Nyhetsbrev

Sommeren 2022

Lindring i nord

Kompetansetjeneste for lindrende behandling

Váidudandivššu gealboguoovdáš

www.unn.no/lin

Foto: Colourbox.com

Lindring i nord fikk utdanningsprisen 2021-2022

Utdanningsprisen til UNN ble tildelt Lindring i nord med begrunnelsen at kompetansetjenesten over mange år har vært en viktig bidragsyter til god kunnskapsspredning om palliasjon på UNN og i Nord-Norge. Leder Bente Ervik ble intervjuet av [Pingviavisa](#), UNNs internavis. En hyggelig overraskelse før ferien!

Dokumentene i «Lindrende skrin» er revidert

”Lindrende skrin” er medikamentskrin for symptomlindring i livets slutfase for voksne. I denne årlige revisjonen er det gjort relativt store endringer. Det er dosejusteringer på morfin og midazolam på ordinasjonskjema og algoritmene for smerte, dyspné og terminal uro/angst. I algoritme for dyspné er midazolam lagt til som standard behandling sammen med morfin. Det er også gjort endringer på rekkefølgen på hva som er pasientens utgangspunkt for medisiner i algoritmene for smerte og dyspné, valgalternativ *Pasient tar ikke opioider*, er nå første alternativ. Dette er gjort i samsvar med Helse Bergens algoritmer i *Medikamentskrin for voksne* og i henhold til *Palliative Care Formulary 7. utgave*. For oppdatert versjon, se vår nettside [her](#)

Revidering av Håndbok i lindrende behandling

Enn større revidering av håndboka nærmer seg nå slutten. Vi er langt på vei ferdig med innholdet, som vil bli sendt til en arbeidsgruppe for kvalitetssikring ilt sommeren/høsten. Etter dette gjenstår arbeidet med layout. Vi vil legge ut informasjon på nettsiden vår og informere via mail når håndboka er ferdigstilt.

Nye opplæringsvideoer

Som forberedelse til digitalt kurs i lindrende behandling i februar, laget vi tre opplæringsvideoer. Disse er primært for leger og sykepleiere, og kan brukes i internundervisninger eller som personlig kompetanseheving utenom formelle kurs:

- «Basal smertebehandling i palliasjon»
- «Innføring i lindrende skrin»
- «Konvertering av opioider – konverteringstabellen».

Disse finnes på nettsiden vår, under [Kurs, konferanser og utdanning](#)

CADD® Solis VIP

Abbott Rapid Diagnostics AS vant den regionale anbudskonkurransen for smertepumper og forbruksmateriell 2022-2024. Det er smertepumpe av typen CADD® Solis VIP som er tatt inn i avtalen. Avd. for behandlingshjelpemidler i Nord-Norge kjøper inn CADD® Solis VIP pumper, men vil også ha CADD® Legacy pumper tilgjengelig i en overgangsfase. Les om avtalen [her](#) Palliativ enhet UNN Harstad har lagt inn informasjon og opplæring om CADD® Solis VIP på [DocMap](#) (kun tilgjengelig på sykehus). Vi har samlet informasjon om CADD® Solis VIP på vår nettside [her](#)

Disse kommunene fikk tildelt midler til kompetansehevende tiltak i 2022

[Helsedirektoratet](#) utlyser årlig midler til kompetansehevende tiltak for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt for kommuner. Tilskuddet skal styrke kvaliteten i tilbudet til pasienter og pårørende. Statsforvalteren i Troms og Finnmark i samarbeid med «Lindring i nord» behandlet søknadene for de nordnorske fylkene. Det var mange søknader om overføring av midler fra i fjor og få nye søknader på grunn av pandemien.

[Oversikt kommunale prosjekter](#)

Brosjyrer på nordsamisk

Seks brosjyrer fra Kreftforeningen og ett hefte fra Kreftomsorg Rogaland (Kreft og seksualitet) er oversatt fra norsk til nordsamisk på initiativ og ledelse av kreftkoordinator i Kautokeino kommune, Ellen Sara Pulk. Sametinget har bidratt økonomisk til oversettelsen. Disse er trykket opp av henholdsvis Kreftforeningen og Kreftomsorg Rogaland og kan bestilles eller lastes ned på nettsidene deres: [Kreftforeningen](#) [Kreftomsorg Rogaland](#)

Sommerstengt

Palliativt team ved UNN Tromsø vil ha stengt uke 25 – 34. Funksjon ivaretas av vakthavende leger og sykepleiere på sengepost.

Lindring i nord har stengt uke 27-30.

«Med pasienten – for pasienten»

Faglig påfyll

Landskonferansen i palliasjon 2022

Arrangeres 14-16.09.22, i Molde.

Det er fremdeles mulig å melde seg på. Se programmet [her](#)

Kurs i lindrende behandling i Bodø

Arrangeres 18-20.10.22. Ved Nordland psykiatriske sykehus, NLSH.

Kurset er et samarbeid mellom Palliativt team ved Nordlandssykehuset Bodø og Lindring i nord. Mer informasjon og program vil komme [her](#)

12. internasjonale konferanse PRC (European Palliative Care Research Centre)

Arrangeres 16-18.11.22, i Aarhus, Danmark. Les mer [her](#)

Omsorg ved livets slutt

Arrangeres 31.10- 01.11.22, på Gardermoen. Les mer [her](#)

Digitale ressurser:

Temasider og temaark om kreft for personer med utviklingshemming, Nasjonalt senter for aldring og helse. Les [her](#)

Opplæringsfilm ESAS -produsert av Universitetet i Oslo - UIO i samarbeid med Avdeling for Kreftbehandling, ved Oslo Universitetssykehus. Ligger på vår nettside, se filmen [her](#)

Fagfeltnytt

Talking together in rural palliative care: a qualitative study of interprofessional collaboration in Norway

Johansen, M-L og Ervik, B (2022). *BMC Health Services Research*.

Omsorg for alvorlig syke og døende pasienter i hjemmet, krever tett samarbeid innad, og mellom, primær og -spesialisthelsetjeneste. Imidlertid ser man ofte at denne type samarbeid er manglende. Denne studien ser på hvordan helsepersonell i distriktsområder erfarer lokalt og regionalt samarbeid om pasienter i palliative forløp. [Til artikkelen](#)

Cancer patients spend more time at home and more often die at home with advance care planning conversations in primary health care: a retrospective observational cohort study

Driller, B m.fl (2022). *BMC Palliative Care*.

Alvorlig syke kreftpasienter tilbringer mer tid hjemme mot slutten når de har fått en forhåndssamtale i primærhelsetjenesten. Flere av dem velger også å dø der. Det viser en ny studie publisert i tidsskriftet BMC Palliative Care om effekten av forhåndssamtaler i primærhelsetjenesten i Møre og Romsdal. Studien inkluderte 250 kreftpasienter i Romsdal regionen. [Til artikkelen](#)

Munntørrhet hos alvorlig syke og døende

Flagestad Kvalheim, S. m.fl (2022). *Tidsskrift for den norske legeforening*.

De fleste alvorlig syke og døende pasienter er sterkt plaget av munntørrhet.

I denne artikkelen belyses årsaker til, og mulige behandlinger for munntørrhet. Oversikten er basert på egne studier i norske helseinstitusjoner, tilgjengelig litteratur, klinisk erfaring og eksisterende rutiner for munnstell hos alvorlig syke pasienter. [Til artikkelen](#)

Ny guideline for malign tarmobstruksjon

Supportive Care of Cancer publiserte i august 2021 en artikkel med en ny guideline for behandling av malign tarmobstruksjon. MASCC (Multinational Association of Supportive Care in Cancer) guideline for malign tarmobstruksjon ble publisert i 2017, og det er nå gjort en oppdatering etter fem år. Den største endringen er at deres førstevalg av medikament for å redusere kvalme og oppkast er oktreetid, og ikke butylskopolamin. [Til artikkelen](#)

Vi ønsker dere en riktig god sommer!

«Med pasienten – for pasienten»